

Gevolgen Besluit Houders van Dieren per 1 juli 2014

Een leidraad voor bedrijfsmatige en niet-
bedrijfsmatige houders van gezelschapsdieren

Door:

Annette Mak, advocate bij
Schenkeveld Advocaten

Jill Kinkelaar, coördinator niveau 2
en docent dierverzorging bij
Clusius College

SCHENKEVELD *advocaten*

Inleiding

Op 1 juli 2014 is een aantal wijzigingen in het Besluit Houders van Dieren (hierna: het “Besluit”) in werking getreden. Zij zijn een gevolg van de Europese Overeenkomst ter bescherming van kleine huisdieren. Een deel daarvan is verwerkt in het Besluit en een deel in de Wet Dieren. In het hierna volgende geven wij u een overzicht van de meest belangrijke wijzigingen en vereisten van het Besluit die gelden voor verkopers en houders van gezelschapsdieren. Het Honden- en Kattenbesluit is met de inwerkingtreding van het Besluit voor het grootste gedeelte vervallen en in het Besluit geïncorporeerd. Er gelden nieuwe eisen die ook gelden voor andere dieren dan honden en katten. Wij geven u een aantal praktische tips zodat u tijdig en op efficiënte wijze kunt voldoen aan de nieuwe vereisten. Veel moet zich nog uitkristalliseren zodat het onderstaande moet worden gezien als een leidraad. Checkt u na het lezen ook uw belangenorganisaties. In dit artikel hebben wij ons verder beperkt tot een bespreking van de vereisten met betrekking tot de handel in en het houden van gezelschapsdieren ten behoeve van opvang. Wij streven ernaar ook voor andere dieren overzichten te maken. Houdt u in dit kader de website van Schenkeveld Advocaten N.V. (www.schenkeveldadvocaten.nl) en het Clusius College (www.clusius.nl) in de gaten.

Wat is een gezelschapsdier?

Het doel van de wijzigingen in het Besluit is de verbetering van het dierenwelzijn bij de bedrijfsmatige handel. In paragraaf 2 van hoofdstuk 3 van het Besluit worden daartoe regels gegeven voor het bedrijfsmatig verkopen, afleveren, houden ten behoeve van de opvang of het fokken met gezelschapsdieren. Belangrijk is daarbij in het oog te houden dat het Besluit niet alleen geldt voor entiteiten die direct verkopen aan de consument maar ook tussenhandelaren. Het Besluit geldt echter weer niet voor degenen die de gezelschapsdieren niet voor langere tijd bedrijfsmatig houden voor opvang. Denkt u daarbij aan een hondenuitlaatservice, trimsalon, dierenambulance, kinderboerderij en onderwijsinstelling.

De eerste belangrijke vraag die rijst is wat dient te worden verstaan onder een gezelschapsdier. Volgens het Besluit zijn gezelschapsdieren zoogdieren, vogels, vissen, reptielen of amfibieën die kennelijk bestemd zijn om – door de eindgebruiker – te worden gehouden voor liefhebberij of gezelschap met uitzondering van dieren die behoren tot de in bijlage II van het Besluit opgenomen diersoorten. Voor het Besluit zijn gezelschapsdieren dus hobbydieren. Tot de belangrijkste dieren van deze categorie van dieren horen uiteraard de hond en de kat voor zover zij (uiteindelijk) zijn bedoeld als hobbydier. Honden en katten (of andere dieren) die voor andere doeleinden worden gebruikt vallen niet onder de vereisten van paragraaf 2.

In bijlage II van het Besluit is een groot aantal dieren opgenomen. Belangrijke dieren waarvoor paragraaf 2 en dus de vereisten van het Besluit niet gelden zijn: nertsen, paarden, ezels, varkens, geiten, runderen, waterbuffels, damherten, schapen en een groot aantal vogels en vissen. Dus ook indien deze dieren kennelijk wel voor de eindgebruiker zijn bedoeld als gezelschapsdier of liefhebberij dan toch gelden de vereisten van hoofdstuk 3 paragraaf 2 van het Besluit niet tenzij anders wordt bepaald. Anders wordt bepaald voor het konijn, de bruine rat, de tamme muis, de cavia, goudhamster (kennelijk is de Syrische hamster bedoeld) en gerbil. Als deze dieren zijn bedoeld om te worden gehouden als gezelschapsdier of liefhebberij dan geldt paragraaf 2 weer wel. Aan dit artikel is door ons voor uw overzicht bijlage II van het Besluit toegevoegd. U kunt daar nalopen of de dieren, waarmee u bemoeienis hebt, onder het Besluit vallen.

Verbod voor bedrijfsmatig handelen

Indien het Besluit geldt voor de gezelschapsdieren waarmee u bemoeienis hebt dan geldt dat het is verboden hun te verkopen, voor de verkoop in voorraad te houden, af te leveren, te houden ten behoeve van opvang of te fokken ten behoeve van verkoop of aflevering van nakomelingen indien niet wordt voldaan aan de gestelde vereisten. U kunt dan dus geen honden, katten, pups, cavia's, parkieten, kittens of andere dieren waarvoor de vereisten gelden te koop aanbieden zonder te voldoen aan de voorwaarden van het Besluit. Dit geldt nogmaals ook voor tussenhandelaren die niet rechtstreeks leveren aan de eindgebruiker.

Dit verbod is weer niet van toepassing indien onder wiens verantwoordelijkheid de handelingen plaatsvinden – mogelijk u dus – aannemelijk maakt dat er bij de activiteiten geen sprake is van bedrijfsmatig handelen. Wat onder bedrijfsmatig handelen dient te worden verstaan wordt niet duidelijk gemaakt in het Besluit. Van bedrijfsmatig handelen is in ieder geval sprake indien de betreffende dieren worden verkocht in een dierenwinkel of een tuincentrum. Daarvan zal geen sprake zijn indien een gezin een nestje pups fokt van de enige hond die het heeft. Tussencategorieën zijn uiteraard de hobbyfokkers die thuis een groot aantal nestjes fokken en voor marktconforme prijzen verkopen. Uit de jurisprudentie blijkt dat de volgende punten aanleiding geven tot het aannemen van bedrijfsmatig handelen:

- U bent bedrijfsmatig bezig als u de activiteiten met huisdieren met een zekere omvang en regelmaat uitoefent.
- U fokt niet om de dieren zelf te houden als huisdier en ook niet voor uw familie en vrienden.
- U verkoopt of levert de dieren af aan anderen dan familie en vrienden.
- U vangt de dieren op tegen een vergoeding en u plaatst hiervoor advertenties.

- U heeft ruimtes speciaal ingericht voor de opvang, handel of het fokken van de dieren.
- U bent geregistreerd bij de Kamer van Koophandel of u heeft een BTW-nummer.
- U adverteert.
- U oefent de activiteiten uit om winst te maken.

Deze indicaties hoeven niet allemaal van toepassing te zijn om uw handelen als bedrijfsmatig te beschouwen. Voor honden en katten is er ook nog een getalsmatige indicatie die kan meetellen. Indien u in een aaneengesloten periode van twaalf maanden in totaal meer dan twintig honden of katten hebt verkocht, afgeleverd, opgevangen of gefokt dan geldt dat u bedrijfsmatig handelt. Daarnaast zullen echter ook de bovenstaande omstandigheden een rol spelen. Bent u dus voorzichtig. Voor zover u niet bedrijfsmatig handelt geldt “slechts” het verbod op mishandeling en verwaarlozing.

Aanmelding inrichting en houden van administratie

Indien u met de dieren waarmee u bemoeienis hebt onder het verbod valt dan geldt dat de inrichting – het huis, de winkel, het pension, de stal – van waaruit het dier wordt verhandeld/wordt gehouden dient te worden aangemeld bij de autoriteiten. De reden is uiteraard dat de Overheid controles wil kunnen verrichten ten einde misstanden tegen te kunnen gaan. Nieuw is – ten opzichte van het Honden en Kattenbesluit – dat u thans digitaal kunt aanmelden. Gaat u daarvoor naar <https://mijn.rvo.nl/bedrijfsmatig-huisdieren-houden>. U kunt u daar aanmelden. Na de aanmelding krijgt de inrichting – mogelijk u dus – een uniek nummer. Bij de aanmelding dient een aantal gegevens te worden verstrekt. Indien deze gegevens in de loop der tijd wijzigen – zoals bijvoorbeeld het adres van de inrichting – dan dient binnen vier weken daarna melding te worden gemaakt van de wijziging. Houdt u uw registratie dus goed in de gaten en update direct als er veranderingen zijn.

Aanmeldingen die zijn verricht onder vigeur van het Honden- en Kattenbesluit blijven geldig. Degenen die zich reeds hebben aangemeld op basis van dit besluit hoeven zich dus niet opnieuw aan te melden. Indien u reeds op 1 juli 2014 een inrichting had die niet was aangemeld dan hebt u de mogelijkheid dat te doen tot 1 november 2014. Mensen die een inrichting gaan opzetten na 1 juli 2014 dienen onmiddellijk tot aanmelding over te gaan.

Naast de aanmelding geldt dat degene die de inrichting houdt de verplichting heeft een administratie aan te houden. Deze administratie hoeft niet meer te worden doorgestuurd. Uit deze administratie moet blijken van wie de dieren afkomstig zijn. Voorts dient de administratie een bewijs van enting (indien sprake is van honden en katten) te bevatten van ieder dier. De gegevens moeten twee jaar worden bewaard. Indien u derhalve dieren inneemt/inkoopt leg dan een goede administratie aan waaruit deze gegevens blijken. Wij

werken aan voorbeelden voor een dergelijke administratie. Houdt u onze websites in de gaten.

Bewijs van vakbekwaamheid voor de betreffende doelgroep

Per 1 juli 2015 geldt voorts naast de aanmeldingsplicht – en dat is een belangrijke wijziging – dat de beheerder van de aangemelde inrichting dient te beschikken over een erkend bewijs van vakbekwaamheid voor de betreffende diergroep tenzij de inrichting in gebruik is genomen voor 1 juli 2015 en onder het Honden- en Kattenbesluit niet hoefde te worden aangemeld. Deze houders hebben een termijn van vijf jaar om zich aan te passen. Hetzelfde geldt voor inrichtingen die op 1 juli 2015 voldoen aan de eisen van vakbekwaamheid die voortvloeien uit het Honden- en Kattenbesluit. Ook zij hebben dus vijf jaar de tijd om zich aan te passen aan de nieuwe vereisten. Het nieuwe vereiste bewijs van vakbekwaamheid dient afkomstig te zijn van een instelling die door het Crebo is gecertificeerd. Crebo staat voor Centraal Register Beroepsopleidingen. Deze certificering vloeit voort uit de Wet Educatie Beroepsonderwijs. Let u er daarbij op dat een dergelijk bewijs in de regel slechts zal gelden voor sommige dieren. Indien u een inrichting hebt waar een scala van dieren wordt verhandeld dan dient de beheerder – althans zijn personeel – te beschikken over een bewijs dat geldt voor alle gehouden gezelschapsdieren, Het bewijs moet op eerste verzoek worden getoond aan de inspectie. Indien de beheerder ziek wordt geldt een termijn van twaalf maanden waarbij de inrichting kan worden geleid door iemand met voldoende ervaring heeft. Daarna geldt dat de (nieuwe) beheerder weer dient te beschikken over het bewijs van vakbekwaamheid.

Eisen aan de inrichting waar de dieren worden gehouden

Het Besluit stelt ook nadere eisen aan de verblijfsruimten van de gezelschapsdieren. In tegenstelling tot het Honden- en Kattenbesluit worden er geen specifieke maten e.d. gegeven maar is gewerkt met zogenaamde doelvoorschriften. Dit wil zeggen dat men met open normen werkt die nader moeten worden ingevuld door de betreffende branche. Zo bepaalt het Besluit dat dieren, waarvoor de verbod geldt, voldoende bewegingsruimte dienen te hebben en niet mogen worden blootgesteld aan onnodige angst en stress. De verblijfsruimten moeten bovendien zijn aangepast aan de fysiologische en ethologische behoeften van het dier. Voorbeelden van dergelijke behoeften zijn volgens de parlementaire geschiedenis bij productiedieren: de drang van paarden om langdurig te grazen, de drang van varkens om de wroeten en de behoefte van vogels een stofbad te nemen. Dieren die het beste buiten worden gehouden dienen buiten te worden gehouden en dieren die behoefte hebben een tijd buiten hun verblijf door te brengen moeten dat ook kunnen. Bij productiedieren geldt het vereiste minder strikt maar de voorbeelden geven duidelijk aan waaraan is gedacht. Ten aanzien van honden is uitdrukkelijk bepaald dat zij dagelijks de

mogelijkheid moeten hebben tijd door te brengen buiten de ruimte waarin zij worden gehouden.

Indien de dieren buiten verblijven dan dienen zij te zijn beschermd tegen slechte weersomstandigheden (tocht en vochtigheid), roofdieren en andere gezondheidsrisico's. Denkt u aan konijnen die in een ren worden gehouden of vogels die in een volière leven. Deze ren en volière dienen van een dusdanige kwaliteit te zijn dat de konijnen en vogels niet kunnen worden geroofd door bijvoorbeeld vossen. Voorts mag het aantal dieren in een verblijfsruimte niet zo groot zijn dat het welzijn en de gezondheid van het dier nadelig wordt beïnvloed. Ook indien soorten van dieren worden gemengd dan mag dat geen nadelige gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid van het dier. Zo kunnen cavia's en konijnen bijvoorbeeld niet bij elkaar worden geplaatst. De NVWA en de Landelijke Inspectiedienst van de Dierenbescherming zullen interne richtsnoeren opstellen die zullen worden gecommuniceerd aan de respectieve sectoren. Houdt u die in de gaten. Raadpleegt u uw brancheverenigingen over hoe u de open normen dient in te vullen.

Quarantaine en isolatieruimten

Per 1 juli 2017 geldt verder dat een inrichting, waarvoor het Besluit geldt, dient te beschikken over drie ruimtes waarin dieren met (mogelijke) ziektes kunnen worden afgezonderd van andere dieren of in ieder geval de mogelijkheid te hebben die ruimtes in te richten. Het gaat daarbij allereerst om een quarantaineruimte voor dieren die binnenkomen en waarvan de gezondheidsstatus of vaccinatiestatus onbekend is. Als een dergelijk dier binnenkomt dan dient hij of zij direct in de betreffende ruimte te worden geplaatst en zeven dagen na de entingen daar te verblijven. Daarnaast dient er een isolatieruimte te zijn of te kunnen worden gemaakt voor dieren die (mogelijk) een besmettelijke ziekte hebben en een ruimte voor dieren die ziek zijn maar niet besmettelijk zijn. De betreffende ruimtes moeten volledig zijn afgescheiden van de overige ruimtes waar dieren worden gehouden. Dit laatste geldt weer niet voor het verblijf voor dieren die ziek zijn maar geen besmettelijke ziekte hebben. Belangrijk is in dit kader vermelden dat de artikelen 9 en 10 van het Honden- en Kattenbesluit tot 1 juli 2017 van kracht blijven. Indien u dus onder de werking van het Honden- en Kattenbesluit valt gedurende de overgangstermijn dan dient u over de daar beschreven ziekenboeg te beschikken.

Dit vereiste van volledig afgescheiden ruimtes kan voor kleinere inrichtingen bezwarend zijn. Wij hebben bekeken of het mogelijk is gezamenlijk met meerdere inrichtingen aan de bovengenoemde vereisten te voldoen zodat een hobby fokker zijn hobby niet op hoeft te geven als hij de quarantaine en isolatieruimten met een groep van andere fokkers elders deelt. Wij zijn van mening dat dat niet mogelijk is. De reden daarvan is dat de vereisten van het Besluit zien op één inrichting.

Door Dibevo – de belangenbehartiger voor de gehele gezelschapsdierensector – is erop gewezen dat de vereisten van quarantaine ruimtes, isolatieruimtes en ziekenboegen niet zinvol is voor siervissen, reptielen en amfibieën omdat het verplaatsen van deze dieren vaak zal leiden tot hun dood als gevolg van opgelopen stress. De wetgever heeft deze bezwaren aangehoord maar geen specifieke regelgeving gemaakt op dit punt. Als oplossing wordt door sommigen geopperd de hoofdverblijven dan maar tot quarantaine ruimtes, isolatieruimtes en ziekenboegen te kwalificeren als het betreffende moment zich aandient. Het valt te beargumenteren dat het Besluit dit toelaat. De toekomst zal leren of dit werkelijk het geval is.

Protocol

Iedere inrichting dient daarnaast gebruik te maken van een protocol waaruit blijkt dat de gezondheid van de dieren iedere dag wordt gecontroleerd, er maatregelen tegen ziekten worden genomen en zieke dieren op passende wijze worden verzorgd. Wij werken aan een voorbeeld protocol. Het voorbeeld kunt u binnenkort vinden op onze websites.

Inenting honden en katten

Er zullen nog nadere regels komen over de inenting van honden en katten, het bewijs en de entingen die dienen plaats te vinden voor de honden en katten worden verkocht of afgeleverd. Wij houden dat voor u bij.

Informatieverstrekking bij verkoop of aflevering

U dient wanneer het dier overgaat de koper schriftelijk in te lichten over hoe hij of zij het dier zo goed mogelijk kan verzorgen. Daarbij mag worden verwezen naar Internetsites zolang de koper maar een schriftelijk stuk wordt overhandigd. Deze informatie bevat informatie over de verzorging zelf, de huisvesting van het dier, zijn gedrag en de kosten die gemoeid gaan met het houden van het betreffende gezelschapsdier. Het LICG – waar ook de faculteit Diergeneeskunde van de RUU in deelneemt – geeft in dat kader veel nuttige informatie uit. Bezoekt u hun website op www.LICG.nl. Denkt u aan een boekje of folder waarin deze informatie is verwerkt. De informatie dient tevens te beschrijven wat de gezondheidstoestand van het dier is en een bewijs dat het dier alle verplichte entingen heeft gehad. U zoudt deze informatie kunnen verschaffen apart van het standaardboekje dat u op voorraad hebt. Vreemd is overigens dat het vereiste van het verstrekken van algemene informatie ook geldt voor de tussenhandelaren die aan de professionele handel leveren. Het verstrekken van de algemene informatie lijkt dan doelloos.

Fokbeperkingen

Het Besluit bevat ook regels ten aanzien van het fokken van gezelschapsdieren. Deze regels gelden ook voor niet bedrijfsmatige fokkers en voor paarden (inclusief pony's) en ezels. Als hoofdregel geldt dat het is verboden gezelschapsdieren te fokken op een wijze waarop het welzijn en gezondheid van het ouder dier of de nakomelingen wordt benadeeld.

Daaronder wordt onder andere verstaan dat er bij het fokken voor zover mogelijk voor moet worden gewaakt dat geen ernstige afwijkingen en ziekten worden doorgegeven aan of kunnen ontstaan bij de nakomelingen. Voorts mogen er voor zover mogelijk ook geen uiterlijke kenmerken worden doorgegeven die schadelijke gevolgen hebben voor het welzijn en de gezondheid van het dier. Hetzelfde geldt voor ernstige gedragsafwijkingen. Ook dat dient te worden voorkomen voor zover dat mogelijk is. Nergens in het Besluit wordt echter aangegeven wat er dient te worden verstaan onder ernstige afwijkingen, schadelijke uiterlijke kenmerken en ernstige gedragsafwijkingen. Vaak zal de mogelijkheid van doorgifte van de ernstige afwijking slechts kunnen worden vastgesteld door DNA onderzoek. Bij honden zal het resultaat van een dergelijk onderzoek vaak voorhanden zijn. Hetzelfde geldt in mindere mate voor katten. Voor andere dieren zal het verkrijgen van inzichtelijk materiaal vaak moeilijk zijn. Raadpleegt u dit kader de fokverenigingen en het LICG. Indien het zeer moeilijk zal zijn dit te onderzoeken en de verhoogde kans van doorgifte niet voor de hand ligt dan kan onder omstandigheden worden beargumenteerd dat de fokker voldoende heeft gewaakt over het niet doorgeven van de ernstige afwijkingen. Als een ernstige afwijkingen zich dan toch materialiseren bij nakomelingen dan kan hem niets worden verweten.

Voorts is het verboden de voortplanting op onnatuurlijke wijze te laten plaatsvinden (met uitzondering van paarden en ezels). Dit vereiste kan tot problemen aanleiding geven. Is het weghalen van giftkickers en apart laten uitkomen een onnatuurlijke wijze van voortplanting? Of het opvangen van guppies omdat ze anders worden opgegeten? De beslissingen van de inspectie en de rechtelijke macht zullen dat in de toekomst helderheid geven.

Er wordt in het Besluit tevens een grens gesteld aan het aantal nesten dat een moederdier dient te verwerken. Dat aantal mag niet zo groot zijn dat het de gezondheid of de welzijn van het dier of de nakomelingen benadeelt. Voor honden geldt daarbij dat ze niet meer dan een nest per twaalf maanden mogen hebben. Bij katten geldt dat zij binnen een aaneengesloten periode van twaalf maanden niet meer dan twee nesten mogen hebben en binnen een periode van vierentwintig maanden niet meer dan drie nesten. Voor andere dieren worden geen duidelijke termijnen gegeven. Bij deze dieren dient dus te worden teruggevallen op de hoofdregel die per dier kan verschillen. De verwachting is dat de respectieve sectoren de normen zelf verder zullen invullen.

Diversen en sancties

Gezelschapsdieren mogen tenslotte niet aan personen worden verkocht die jonger zijn dan zestien jaar. Zij mogen ook niet in een etalageruimte worden gehuisvest of worden tentoongesteld. Handhaving zal plaatsvinden door de Landelijke Inspectiedienst van de Dierenbescherming en de NVWA. Het Besluit bevat tenslotte nog enige regels met betrekking tot het socialiseren en heropvoeden van dieren. Wij zullen daar nu niet op ingaan. Bij overtreding van de voorwaarden kan een bestuurlijke boete worden opgelegd. De hoogte daarvan kan aanzienlijk zijn. Loopt u daarom het risico niet. Lees het voorafgaande goed, voer het uit en raadpleeg uw belangenorganisaties. Bij vragen kunt u tevens contact opnemen met Annette Mak (a.mak@schenkeveldadvocaten.nl) en Jill Kinkelaar (j.kinkelaar@clusius.nl).

Alkmaar, 10 oktober 2014. Annette Mak is advocate te Alkmaar en o.a. gespecialiseerd in Hippisch- en Agrarisch Recht. Jill Kinkelaar is coördinator niveau 2 en docent dierverzorging aan het Clusius College te Alkmaar

Besluit houders van dieren, Bijlage II

(Tekst geldend op: 07-10-2014)

Bijlage II. als bedoeld in artikel 2.1 van het Besluit houders van dieren

Aangewezen soorten en categorieën van in Nederland te houden dieren met het oog op de productie van van die dieren afkomstige producten.

SOORTEN	Categorieën
Van de klasse Mammalia (Zoogdieren):	
Oryctolagus cuniculus	(Konijn)
Rattus norvegicus	(Bruine rat)
Mus musculus	(Tamme muis)
Cavia porcellus	(Cavia)
Mesocricetus auratus	(Goudhamster)
Meriones unguiculatus	(Gerbil)
Mustela vison	(Nerts)
Equus caballus	(Paard)
Equus asinus	(Ezel)
Sus scrofa	(Varken)
Capra hircus	(Geit)
Bos taurus	(Rund)
Bubalus bubalis	(Waterbuffel)
Cervus dama dama	(Damhert)
Cervus elaphus	(Middeneuropees edelhert)
Ovis aries	(Schaap)
Van de klasse Aves (Vogels):	
Struthio camelus	(Struisvogel)
Dromaius novaehollandiae	(Emoe)
Rhea americana	(Nandoe)
Anas platyrhynchos	(Peking eend)
Anser cygnoides	(Knobbelgans)
Anser anser	(Grauwe gans)
Gallus gallus	(Kip)
Perdix perdix	(Patrijs)
Meleagris gallopavo	(Kalkoen)
Phasianus colchicus	(Fazant)
Numida meleagris	(Helmparelhoen)
Columbia livia	(Vleesduif)
Van de superklasse Pisces (Vissen):	
Osmerus eperlanus	(Spiering)
Salmo trutta fario	(Beekforel)
Salmo trutta trutta	(Zeeforel)
Oncorhynchus mykiss	(Regenboogforel)
Salmo salar	(Zalm)

SOORTEN

<i>Anguilla anguilla</i>	(Aal)
<i>Clarias gariepinus</i>	(Afrikaanse meerval)
<i>Silurus glanis</i>	(Meerval)
<i>Perca fluviatilis</i>	(Baars)
<i>Stizostedion lucioperca</i>	(Snoekbaars)
<i>Scophthalmus maximus</i>	(Tarbot)
<i>Dicentrarchus labrax</i>	(Zeebaars)
<i>Pagellus bogaraveo</i>	(Zeebrasem)
<i>Esox lucius</i>	(Snoek)
<i>Sparus aurata</i>	(Goudbrasem)
<i>Oreochromis niloticus</i>	(Nijltilapia)
<i>Oreochromis mossambicus</i>	(Mozambique Tilapia)
<i>Hoplosternum littorale</i>	(Kwi kwi)
<i>Acipenser spp.</i>	(Steur)
<i>Solea spp.</i>	(Tong)
<i>Huso huso</i>	(Beluga steur)

Van de klasse der Crustacea (Kreeften):

<i>Litopenaeus vannamei</i>	(Garnaal)
<i>Homarus gammarus</i>	(Europese zeekreeft)
<i>Homarus americanus</i>	(Amerikaanse zeekreeft)
<i>Astracys leptodactylus</i>	(Turkse zoetwaterkreeft)
<i>Orconectus limosus</i>	(Amerikaanse rivierkreeft)
<i>Procambarus clarkii</i>	(Louisiana- of Rode rivierkreeft)
<i>Palinurus spec.</i>	(Langoest)
<i>Eriocheir sinensis</i>	(Chinese wolhandkrab)
<i>Cancer pagurus</i>	(Noordzeekrab)
Cladocera	(Watervlo)
Copepoda	(Roeipootkreeftje)
<i>Balanus spec.</i>	(Zeepok)
<i>Artemia salina</i>	(Pekelkreeftje)
<i>Artemia franciscana</i>	(Zoutkreeftje)
<i>Artemia gracilis</i>	(Amerikaans Zoutkreeftje)
<i>Daphnia pulex</i>	(Watervlo)
<i>Moina macropoda</i>	(Japanse watervlo)

Van de klasse Bivalva (Tweekleppigen):

<i>Mytilus edulis</i>	(Gewone mossel)
<i>Ostrea edulis</i>	(Gewone oester)
<i>Crassostrea gigas</i>	(Japanse oester)
<i>Crassostrea angulata</i>	(Portugese oester)
<i>Crassostrea virginica</i>	(Amerikaanse oester)
<i>Cerastoderma edule</i>	(Kokkel)
<i>Pecten maximus</i>	(St. Jacobschelp)
Veneridae	(Palourdes, Venusschelp, Praireschelp, Clamschelp en Vernis)

SOORTEN

<i>Glycimeris glycimeris</i>	(Amandes)
<i>Donax trunculus</i>	(Zaagje)
<i>Donax vittatus</i>	(Zaagje)
<i>Spisula subtrunculata</i>	(Strandschelp)

Van de klasse Gastropoda (Slakken):

<i>Helix pomatia</i>	(Wijngaardslak)
<i>Littorina littorea</i>	(Gewone alikruik)
<i>Helix aspersa</i>	(Segrijnslak)
<i>Achatina fulica</i>	(Achaatslak)

Van de klasse Insecta (Insecten):

<i>Blaberus craniifer</i>	(Doodskopkakerlak)
<i>Blaptica dubia</i>	(Argentijnse boskakerlak)
<i>Periplaneta americana</i>	(Amerikaanse kakerlak)
<i>Acheta domesticus</i>	(Huiskekel)
<i>Gryllus bimaculatus</i>	(Tweevlek krekkel)
<i>Locusta migratoria</i>	(Trekspinkhaan)
<i>Schistocerca gregaria</i>	(Woestijn sprinkhaan)
<i>Caruasius morosus</i>	(Indische wandelende tak)
<i>Baculum extradentatum</i>	(Annam-wandelende tak)
<i>Pachnoda butana</i>	(Gouden tor)
<i>Pachnoda aemole</i>	(Gouden tor)
<i>Pachnoda marginata</i>	(Gouden tor)
<i>Alphitobius diaperinus</i>	(Buffalokever)
<i>Zophobas morio</i>	(Reuzenmeeltor)
<i>Sitophilus ganarius</i>	(Graanklander)
<i>Sitophilus oryzae</i>	(Rijstklander)
<i>Drosophila hydei</i>	(Fruitvlieg)
<i>Drosophila melanogaster</i>	(Fruitvlieg)
<i>Musca dom. var.</i>	(Krulvleugelvlieg)
<i>Galleria mellonella</i>	(Grote wasmot)
<i>Achroea grisella</i>	(Kleine wasmot)
<i>Sitotroga cerealella</i>	(Graanmot)
<i>Plodia interpunctella</i>	(Zadenmot, Indische meelmot)
<i>Pyralis farinalis</i>	(Meelmot)
Calliphoridae	(Vleesvlieg)
<i>Apis mellifica</i>	(Honingbij)
<i>Tenebrio molitor</i>	(Meeltor)
Chironomidae	(Vedermug)
Vespidiae	(Wesp)

Van de lagere diersoorten:

<i>Lumbricus rubellus</i>	(Rode worm)
<i>Lumbricus terrestris</i>	(Dauwpier, Regenworm)

SOORTEN

Eisenia foetida	(Mestpier)
Arenicola marina	(Zeepier)
Dendrobeana veneta	(Canadese bosworm)
Polychaetae	(Borstelworm)
Brachionus spec.	(Raderdier)
Arenicolides ecaudata	

- alle kruisingen tussen de in deze bijlage genoemde soorten
- de kruising tussen de *Bos indicus* en de *Bos taurus*
- de kruising tussen de *Heterobranchus longifilis* en de *Clarias gariepinus*